

ด่วนมาก

ที่ กต ๐๘๐๔/๑๓๖

สคค.
ส่ง : กอศ.
รับที่ : ๕7078/65
8 ก.ค. 2565 เวลา 11.10 น.

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

กอก. รับที่ 447
วันที่ ๘ ก.ค. 2565
เวลา 11.30 น.

เรื่อง การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/๒๕๖๕๑ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประวัติย่อของนายธนะ ดวงรัตน์ และประวัติย่อของนายวีรพันธุ์ วัชรชาติยศ
๒. ร่างประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำ
อนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำ
อนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)
เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย
รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง
ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

อนุสัญญาเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศโดยสันติวิธี พ.ศ. ๒๔๕๐
(Convention for the Pacific Settlement of International Disputes, ๑๙๐๗) ซึ่งไทยเข้าเป็นภาคี
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ (ค.ศ. ๑๙๑๐) กำหนดว่าประเทศภาคีอนุสัญญาฯ อาจเลือกบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิและ
มีความสามารถในด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นผู้มีความรู้และพร้อมที่จะ
รับปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้ไม่เกินประเทศละ ๔
คน แต่ละคนจะอยู่ในตำแหน่งวาระละ ๖ ปี และสามารถต่ออายุได้เมื่อครบวาระแล้ว โดยหากสมาชิก
คนใดคนหนึ่งลาออกหรือถึงแก่กรรม ก็ให้บรรจุมติสมาชิกเข้ารับตำแหน่งที่ว่างแทนตามวิธีเช่นเดียวกันกับ
การแต่งตั้ง โดยให้ถือว่าเป็นการแต่งตั้งสมาชิกชั้นใหม่ ซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี ทั้งนี้ สมาชิกฝ่ายไทยในศาล
ประจำอนุญาโตตุลาการฯ อาจได้รับเลือกให้วินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศภาคีอนุสัญญาฯ
นอกจากนี้ สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ยังประกอบเป็นหมู่ประจำชาติไทย (National
Group) ซึ่งสามารถเสนอนามนักนิติศาสตร์ที่เหมาะสมเข้ารับเลือกตั้งเป็นผู้พิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ
(International Court of Justice: ICJ)

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบและให้นำความกราบ
บังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายอรุณ ภาณุพงศ์ เป็นสมาชิกในศาลประจำ
อนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก สืบต่อไปอีกวาระหนึ่ง และ นายธนะ ดวงรัตน์ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาล

/ ประจำ...

ประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก เพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลง โดยทั้ง ๒ ราย มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ดังความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ในทางปฏิบัติของไทยที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศจะเสนอชื่อนาม นักนิติศาสตร์อาวุโสที่มีความสามารถสูงด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป เพื่อดำรงตำแหน่ง สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ และเมื่อครบวาระ ๖ ปี ตามที่อนุสัญญาฯ บัญญัติไว้ ก็จะหาบุคคลท่านเดิมให้ดำรงตำแหน่งต่อไป นอกจากนี้ หากสมาชิกคนใดคนหนึ่งลาออกหรือถึงแก่กรรม ก็ให้บรรจุสมาชิกเข้ารับตำแหน่งที่ว่างแทนตามวิธีเช่นเดียวกันกับการแต่งตั้ง โดยให้ถือว่าเป็นการแต่งตั้ง สมาชิกชั้นใหม่ ซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี ทั้งนี้ สำหรับสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ อีก ๒ คน ซึ่งยังไม่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง ได้แก่

(๑) นายวิฑิต มันทาภรณ์ จะครบวาระในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗

(๒) นายนรชิต สิงหเสนี จะครบวาระในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๗๐

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวไม่เข้าข่ายมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เนื่องจากไม่ใช่การจัดทำหนังสือสัญญา ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศ เห็นว่า การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ เป็นการรักษาผลประโยชน์ของไทย ในการเลือกใช้วิธีระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ ประกอบกับเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎหมาย ระหว่างประเทศและธรรมเนียมปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติกันทางระหว่างประเทศ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

(๑) สมาชิกภาพของนายธนะ ดวงรัตน์ ในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ กำลังจะสิ้นสุดลง ในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และ

(๒) นายอรุณ ภาณุพงศ์ สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ส่งผลให้ตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ว่างลง ๑ ตำแหน่ง ดังนั้น จึงควรเร่งดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ให้ครบเต็มจำนวน ตามที่อนุสัญญาฯ บัญญัติไว้

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ โดยที่นายธนะฯ เป็นผู้มีความคุณสมบัติเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะดำรงตำแหน่งอีกวาระหนึ่ง จึงสมควรได้รับเสนอชื่อนามเป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ดังกล่าวสืบต่อไป

๔.๒ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า นายวีรพันธ์ วัชรชาติย์ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่ง เอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส และอดีตอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสามารถในด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นผู้มีความเหมาะสมสมควรได้รับเสนอชื่อนามเพื่อแต่งตั้งเป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ดังกล่าว

ทั้งนี้ ได้แนบประวัติย่อของนายธนะฯ และนายวีรพันธ์ฯ เพื่อประกอบการพิจารณา ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔.๓ ขั้นตอนการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยฯ กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้เสนอชื่อ ผู้มีความคุณสมบัติเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทยฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

และนำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจะแจ้งการแต่งตั้งสมาชิกดังกล่าวต่อศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ต่อไป

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อมูลกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และมีมติให้นำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้

(๑) นายธนะ ดวงรัตน์ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก สืบต่อไปอีกวาระหนึ่ง และ

(๒) นายวีรพันธุ์ วัชรชาติ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก นับตั้งแต่วันที่ที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ทั้งนี้ ได้แนบร่างประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๖๓ (อริสา ๐๘ ๕๒๒๖ ๕๙๒๓)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ mfa0804@mfa.go.th